

Література.

1. Ситник Н.І. Управління персоналом [навчальний посібник для ВНЗ] / Н.І. Ситник. – К. : Інкос, 2009. – 472 с.
2. Захарчин Г., Поплавська Ж. Управління персоналом в контексті сучасних викликів. Актуальні проблеми економіки. 2017. № 4. С. 125–133.
3. Петюх В. М. Управління персоналом: [навч.-метод. посібник для самост. вивч. дисц.] / В.М. Петюх. – К.: КНЕУ, 2000. – 124 с.

**РОЗВИТОК ЕКОНОМІКИ ТА ПІДПРИЄМНИЦТВА
В СУЧАСНИХ УМОВАХ**

Пізюн Ю., студентка

*Науковий керівник: Дьоміна В. М., к. т. н., доцент,
Харківський національний аграрний університет ім. В. В. Докучаєва*

Підвищення ефективності функціонування та конкурентоспроможності підприємницьких структур і національної економіки можливе тільки за умов підготовки висококваліфікованих менеджерів, підприємців, фінансистів. У сучасних умовах розвитку та поширення самостійної ініціативної діяльності суб'єктів господарювання значно зросли вимоги до знань спеціалістів у галузі фінансів підприємництва. Особливого значення набувають знання та практичні навички для забезпечення зовнішньоекономічної діяльності підприємницьких структур, вміння фінансових менеджерів використовувати світовий досвід управління фінансовими ресурсами. Зростання ролі підприємництва в економічному розвитку вимагає оволодіння фінансистами, менеджерами, практиками достатніми для прийняття ефективних управлінських рішень знаннями та навичками. Це можливо лише за умов комплексного розуміння суті фінансів та підприємництва, виявлення прямих і опосередкованих зв'язків у механізмі формування, розподілу та використання коштів підприємницьких структур, набуття навичок фінансових розрахунків.

Кожна економічна система становить надзвичайно складну, розгалужену структуру суспільного виробництва, складно-організовану упорядковану соціальну цілісність взаємозв'язків і взаємовідносин, відповідну сукупність законів її функціонування і розвитку. Економічна система — це «сфера функціонування виробничих сил і економічних відносин, взаємодія яких характеризує

сукупність організаційних форм і видів господарської діяльності». Вихідним елементом формування і розвитку економічної системи є суспільний поділ праці, що спричиняє необхідність існування економічних зв'язків між окремими ланками системи, перетворення з їхньою допомогою окремих господарських одиниць на єдине ціле, невід'ємні частки суспільного виробництва.

Формування ринкових відносин в економіці, створення конкурентного середовища в країнах зумовлюють необхідність теоретичного обґрунтування та розробки практичного інструментарію забезпечення стабільного, сталого розвитку підприємницької діяльності. Підприємництво займає центральне місце в господарському комплексі будь-якої країни. Саме тут створюється національний дохід. А отже, від успіху здійснення підприємницької діяльності залежить соціально-економічний розвиток суспільства, ступінь задоволеності в матеріальних і духовних благах населення країни.

В сучасних ринкових умовах господарювання особливо гостро постає питання про розвиток підприємництва в Україні. Його становлення і розвиток свідчать про те, що проблема підприємницької діяльності досить багатогранна. Її економічні і правові основи знаходяться в стані формування та мають багато недоліків. Наукова розробка пов'язаних з підприємництвом питань, а також узагальнення вітчизняного і зарубіжного досвіду значно відстають від практики підприємництва. Так, формування й удосконалення підприємницького середовища – це шлях до стабілізації економіки країни, подальшого економічного і соціального розвитку кожного регіону. в умовах ринкової трансформації економіки України розвиток підприємництва є основою економічного і соціального розвитку, вирішення соціальних проблем, подолання бідності та забезпечення високого рівня життя громадян. Із моменту набуття Україною незалежності відбувалося поступове становлення вітчизняного підприємництва як самостійного соціально-економічного явища. За останні 20 років умови ведення підприємницької діяльності в Україні суттєво змінились. Вдосконалення законодавчої бази, поступове входження на світовий ринок, стабілізація економіки держави - все це впливає на діяльність як українських, так і закордонних підприємств, що працюють в Україні.

Основними тенденціями розвитку підприємництва в Україні є:

- територіальне розповсюдження підприємництва, зростання кількості юридичних осіб та індивідуальних підприємців;
- зрощення капіталу вітчизняних і зарубіжних підприємців;
- інтенсивний розвиток комерційного підприємництва при незначному розвитку виробничого підприємництва;
- розширення сфери послуг (консультативні, юридичні, страхові, транспортні, туристичні, готельні, охоронні та ін.)

До основних проблем, які на сьогодні перешкоджають зміцненню економічної безпеки та структурним реформам у секторі підприємництва України, відносяться: наявність прямих та опосередкованих злочинних, кримінальних посягань, так званого "рейдерства", а також дискримінаційних дій щодо підприємців тощо. Спроби протиправного захоплення підприємств здійснюються шляхом подання до державних реєстраторів підроблених документів. Верховною Радою прийнято Закон України "Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо протидії протиправному поглинанню та захопленню підприємств" (2009 р.) яким було внесено зміни до Господарського та Цивільного процесуальних кодексів України та Закону України "Про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців".

В умовах фінансово-економічної кризи в Україні відзначалося значне погіршення показників розвитку бізнесу. До факторів негативного впливу на їх динаміку належать скорочення споживчого попиту, загострення проблем у банківській сфері, погіршення умов кредитування реальної економіки, обмеження державних інвестицій та фінансової підтримки бізнесу, зменшення зарубіжного інвестування в розвиток приватного сектору та ін.

Відновлення економіки та її поступове зростання має ґрунтуватись на розбудові високотехнологічного підприємницького сектору та підвищення його конкурентоспроможності на європейському та глобальному ринках. Важливим завданням державної політики щодо розвитку інноваційного підприємництва в країні має стати налагодження плідної співпраці між владою, бізнесом і наукою. Пріоритетними напрямками для уряду країни мають стати стимулювання інноваційної активності підприємницького сектору, формування сприятливого нормативно-правового середовища та інноваційно-інвестиційного клімату.

Найважливіша роль в усуненні вищезазначених перешкод та забезпеченню подальшому розвитку підприємництва віддається

державі. Державне регулювання підприємництва в Україні потребує не тільки підтримки стабільного, поступального його розвитку, а і створення умов для суттєвого прискорення темпів його приросту, впровадження інновацій, активізації міжнародних операцій та формування конкурентоспроможних вітчизняних підприємств. В Україні на сьогоднішній день є багато проблем, що перешкоджають розвитку вітчизняного підприємництва, вирішення яких забезпечить підвищення ефективності підприємницької діяльності, забезпечить розширення підприємницького сектора, зменшення тіньового сектору. Основну роль у цих перетвореннях повинна відігравати держава.

ЯКІСТЬ ПРОДУКЦІЇ: СУТНІСТЬ ТА ГОЛОВНІ ЕЛЕМЕНТИ

Раковський Ю. Ю., магістрант

Науковий керівник: Кубанов Р. А., к. пед. н., доцент

Відокремлений структурний підрозділ «Інститут інноваційної освіти Київського національного університету будівництва і архітектури»

У сучасних умовах, коли виживання будь-якої фірми та її стійке положення на ринку визначається рівнем конкурентоспроможності, висувуються принципово нові вимоги до якості продукції, що випускається. Це пов'язано з тим, що на конкурентоспроможність впливає декілька десятків факторів, серед яких можна виділити два основних – рівень ціни та якість продукції. До того ж другий фактор поступово виходить на перше місце. Управління якістю є однією із ключових функцій менеджменту, основним засобом досягнення та підтримки конкурентоспроможності будь-якого підприємства.

Аналіз досліджень і публікацій останніх років. Значний внесок у розвиток теорії, методології та історії розвитку управління якістю продукції зробили такі зарубіжні та вітчизняні учені: А. В. Глічев, М. І. Круглов, Т. В. Корнеєва, Е. М. Коротков, Ю. І. Ребрін, Ю. П. Адлер, В. Л. Шпер, О. Й. Запунний, О. Д. Запунний, Е. Х. Шейн, М. В. Савченко, В. Д. Немцов, С. К. Фомічев, Н. І. Скрябіна, А. А. Старостіна, А. Фейгенбаум, Г. Тагуті, Э. Шилінг, Х. Вадсвордт, Т. Ф. Сейфі, У. Е. Демінг, К. Ісікава, Е. Кондо та інші.

Мета дослідження полягає у висвітленні економічної сутності та головних складових категорії «якість продукції».